


Fylkesdelplan for Blefjellområdet; arealutvikling - fritidsbebyggelse

Prosjektrapport



Et samarbeidsprosjekt mellom
Telemark fylkeskommune og
Buskerud fylkeskommune

INNHold

1. Bakgrunn for prosjektet	2
1.1 Fylkesdelplan for Blefjellområdet	2
1.2 Reguleringsplan for Store Blefjell	2
1.3 Anmodning fra Notodden kommune om rullering av Fylkesdelplanen	3
1.4 Regionalt Planforum nov 2023	3
2. Prosjektplan	4
2.1 Organisering	4
2.2 Geografisk avgrensning	4
2.3 Tematisk avgrensning	5
2.4 Involvering av relevante aktører	5
3. Presiseringer og valg under gjennomføringen av prosjektet	5
4. Kartillustrasjoner av fritidsbebyggelse	6
4.1 Fritidsboliger før 2002	6
4.2 Fritidsboliger i perioden 2002 – 2024	7
4.3 Fritidsboliger samlet fra før 2002 og i perioden 2002-2024	8
5. Fritidsbebyggelse i tall	9
5.1 Fritidsboliger pr. kommune	9
5.2 Fritidsboliger pr. arealsone/hensynssone	9
5.3 Fritidsboliger pr. arealsone/hensynssone i hver kommune	10
6. Resultater	11
7. Avslutning	11

1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

1.1 Fylkesdelplan for Blefjellområdet

Planen ble godkjent av Miljøverndepartementet i 2002. I planens kap. 8 «Oppfølging og tiltak er det listet opp 5 punkter for oppfølging av planen (kap. 8.1), og 5 tiltakspunkter (kap. 8.2). Disse skal følges opp av enten fylkeskommunene (FK) eller kommunene (K). Oppsummeringen nedenfor her gjengir ikke punktene i fulltekst, kun hva de omhandler. For fulltekst se plandokumentet.

[Vedtatte arealplaner og strategier - Telemark fylkeskommune](#)

Oppfølging

- Vurdere behov for rullering hvert 4. år (FK)
- Opprettelse av interkommunalt forum for å drøfte og samordne praksis (FK)
- Etablering av et opplegg for jevnlig rapportering om utviklingen i planområdet på gitte indikatorer (FK)
- At alle reguleringsplaner i planområdet sendes til nabokommunen til uttalelse (K)
- Miljørevisjon av vedtatte reguleringsplaner (K)

Tiltak

- Utarbeide og samordne sti- og løypeplaner (K)
- Utarbeide samordnede retningslinjer for motorferdsel i utmark (K)
- Kulturlandskapsprosjekt for analyse av verdifulle kulturlandskap (FK)
- Dialog med forsvaret om deres bruk av området (FK)
- Forskningsprosjekt for å klarlegge virkningene av økt ferdsel og aktivitet i fjellet mht slitasje og tålegrenser (FK)

Det er ingen tegn som tyder på at tiltakene og oppfølgingspunktene som fylkeskommunen har ansvar for er fulgt opp. Det er ikke undersøkt i hvilken grad oppfølgings- og tiltakspunktene som kommunene har ansvar for er fulgt opp.

1.2 Reguleringsplan for Store Blefjell - 2020

I 2020 ble reguleringsplan for Store Blefjell fremmet. Planavgrensningen var innenfor arealkategori C Hytte og turistområder i Fylkesdelplan For Blefjellområdet. I kommuneplanens arealdel 2020-2032 ligger dette område markert med skravur som indikere «under regulering». Det ble fremmet innsigelse til planforslaget fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Innsigelsen gikk ut på at det ikke er rom for å regulere noen flere fritidsboliger i Notodden innenfor sone C hytte- og turistområder i Fylkesdelplan for Blefjellområdet.

1.3 Notodden kommune anmoder om rullering av fylkesdelplan for Blefjellområdet - 2022

(utdrag fra brev fra Notodden kommune datert 12.01.2022)

Som oppfølging av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sin innsigelse til forslag om detaljregulering for Store Blefjell vedtok kommunestyret i Notodden i møte 09.12.2021 (sak 96/2021) følgende:

«Notodden kommune sender en anmodning til Vestfold og Telemark fylkeskommune om at «Regional plan for Blefjellområdet» må revideres for å sikre en helhetlig forvaltning av fjellområdet på tvers av fylkesgrenser.»

I brevet vises det til Statsforvalteren sin begrunnelse for innsigelsen til Store Ble som går på at det allerede er regulert 174 tomter til fritidsbolig innenfor planområdet, at Notodden kommune har fått utnytte utbyggingspotensialet innenfor denne delen av C-sonen i fylkesdelplanen og at hensynet til villrein gjør at det ikke er rom for ytterligere hyttebygging her. Notodden kommune peker på at utbyggingen rundt fjellområdet har vært stor siden Fylkesdelplanen ble vedtatt og opplyser om at andre kommuner har vesentlig større andel bygde hytter og har en planreserve på et relativt høyt antall hytter.

Notodden kommune peker også på at kapittel 8 i fylkesdelplanen lister opp en rekke tiltak for å følge opp planen og arealutviklingen i planområdet, og at dette ikke er fulgt opp.

Notodden kommune mener derfor det er behov for en helhetlig vurdering av hele fjellområdet på tvers av kommune- og fylkesgrenser, basert på dagens status og et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og at dette bør gjøres gjennom rullering av fylkesdelplanen. Notodden kommune pekte bl.a. på at det forelå motstridende faglige vurderinger av virkningen for villrein av utbygging på Store Blefjell.

Administrasjonen i Vestfold og Telemark fylkeskommune henviste anmodningen om rullering til prosessen for Regional planstrategi for 2024-2027, og begrunnet dette med nylig vedtatt regional planstrategi (svarebrev dd. 26.01.2022).

1.4 Regionalt planforum - 2023

I Regionalt planforum i november 2023 om «Begrenset rullering av Kommuneplanens arealdel for Notodden kommune» var ett av temaene om reguleringsplanen for Store Blefjell skulle være del av den begrensede rulleringen. Sammenlignet med den store utbyggingen i de andre kommunene rundt Blefjell mener Notodden kommune at innsigelsen til reguleringsplanen for Store Ble virker urimelig og undrer seg på om hensynet til villrein er vurdert på samme måte i de øvrige kommunene omkring Blefjell. I dette møtet foreslo administrasjonen i Vestfold og Telemark fylkeskommune å gjøre et begrenset prosjekt om utviklingen av fritidsbebyggelse i Blefjellområdet. Det ble godt mottatt av Notodden kommune. Dette ble så drøftet med både Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og med Viken fylkeskommune.

2.3 Tematisk avgrensning

Prosjektplanen beskriver reguleringsplaner som grunnlag og utgangspunkt for kartlegging av utviklingen av fritidsboliger.

2.4 Involvering av relevante aktører

Følgende har vært gjennomført

- Et innledende fellesmøte mellom Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Statsforvalteren i Oslo og Viken og de to samarbeidende fylkeskommunene i november 2022
- 2 planleggingsmøter mellom Viken fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune (des. 2022 og mars 2023)
- 2 møter med kommunene (sept. 2023 og april 2024)
- 1 møte der de berørte fagområdene internt i V&T fylkeskommune samt sekretæren for villreinnemnda og repr. for Statsforvalteren i Vestfold og Telemark deltok (jan. 2023)
- Et «avsluttende» møte med Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og de to samarbeidende fylkeskommunene i mai 2023 (sekretæren for villreinnemnda for Blefjellområdet var forhindret fra å delta).
- Jevnlig kontakt mellom prosjektleder og Notodden kommune

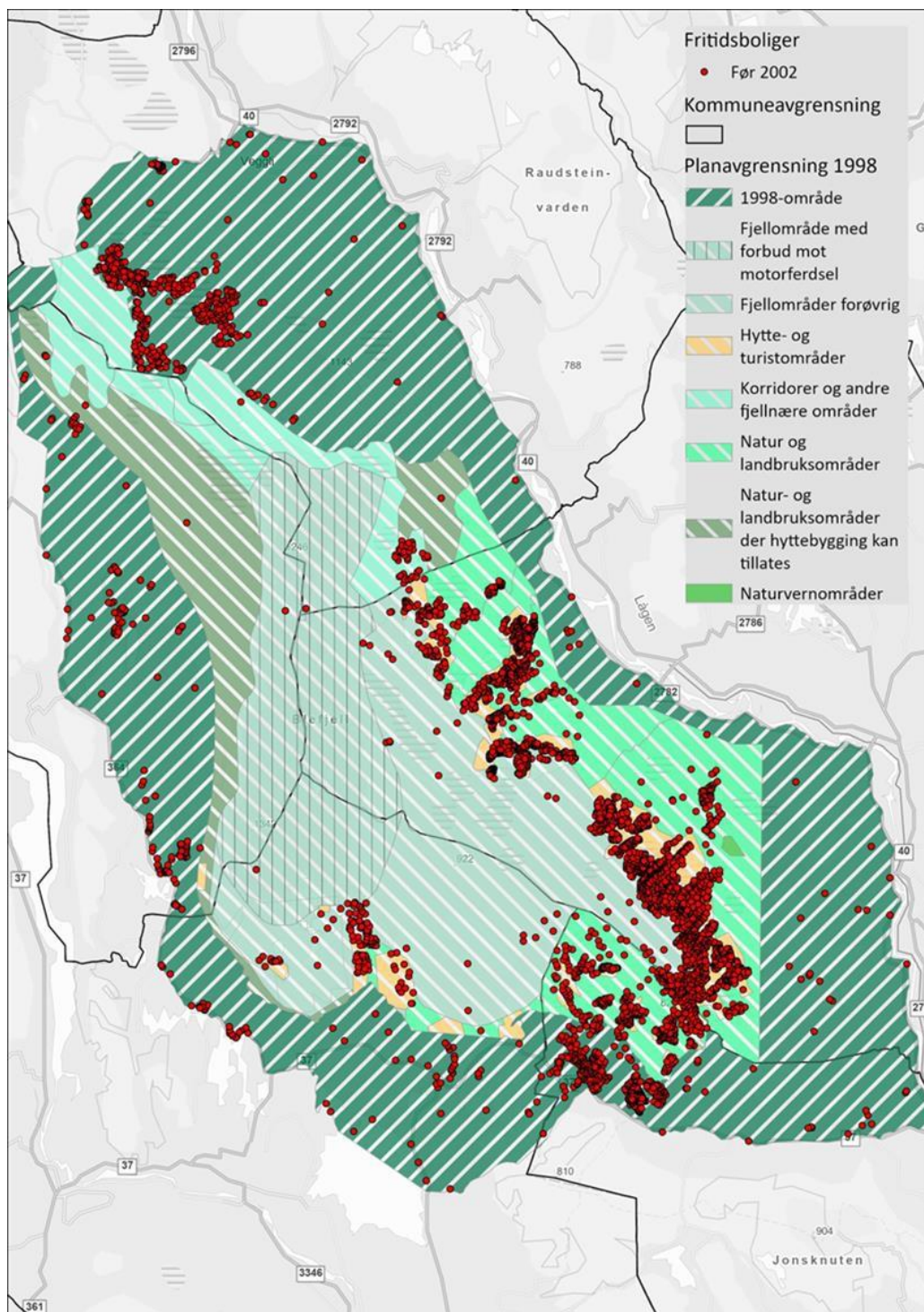
3. PRESISRINGER OG VALG FOR GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET

Det viste seg at å gå veien om reguleringsplaner (jfr. prosjektbeskrivelsen) ville bli svært arbeidskrevende. Det er derfor benyttet tall for antall fritidsboliger i matrikkelen (kode 161, 162 og 163). Fylkesdelplanen ble godkjent av Miljødepartementet i 2002, og det er derfor skilt mellom fritidsboliger bygget før 2002 og fritidsboliger bygget i perioden 2002 – 2024. Betegnelsene IG og RA i tabellen står for Igangsettingstillatelse og Rammetillatelser. Det er ikke overlapp/dobbelte tellinger.

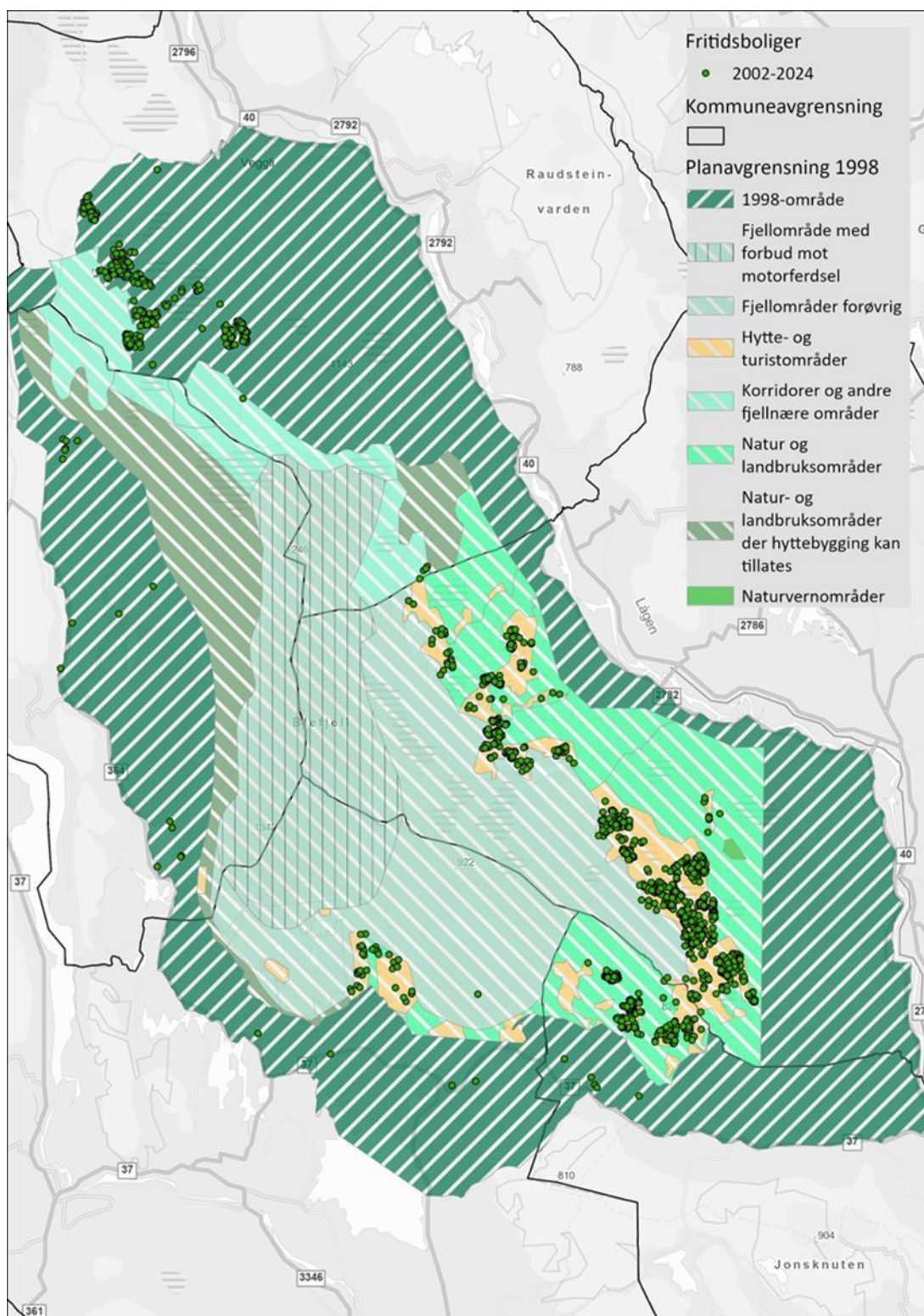
I prosjektbeskrivelsen er prosjektets geografiske avgrensning satt lik planen geografiske avgrensning. Det er likevel valgt å også ta med tall for fritidsboliger i et område som i prosjektet er kalt «1998-området». Dette er arealavgrensningen for undersøkelsesområdet, dvs. det området som i tillegg til planavgrensningen i vedtatt fylkesdelplan inngikk i undersøkelsesområdet for planenes kunnskapsgrunnlag.

4. KARTILLUSTRASJONER AV FRITIDSBEBYGGELSE

4.1 Fritidsboliger bygget før 2002

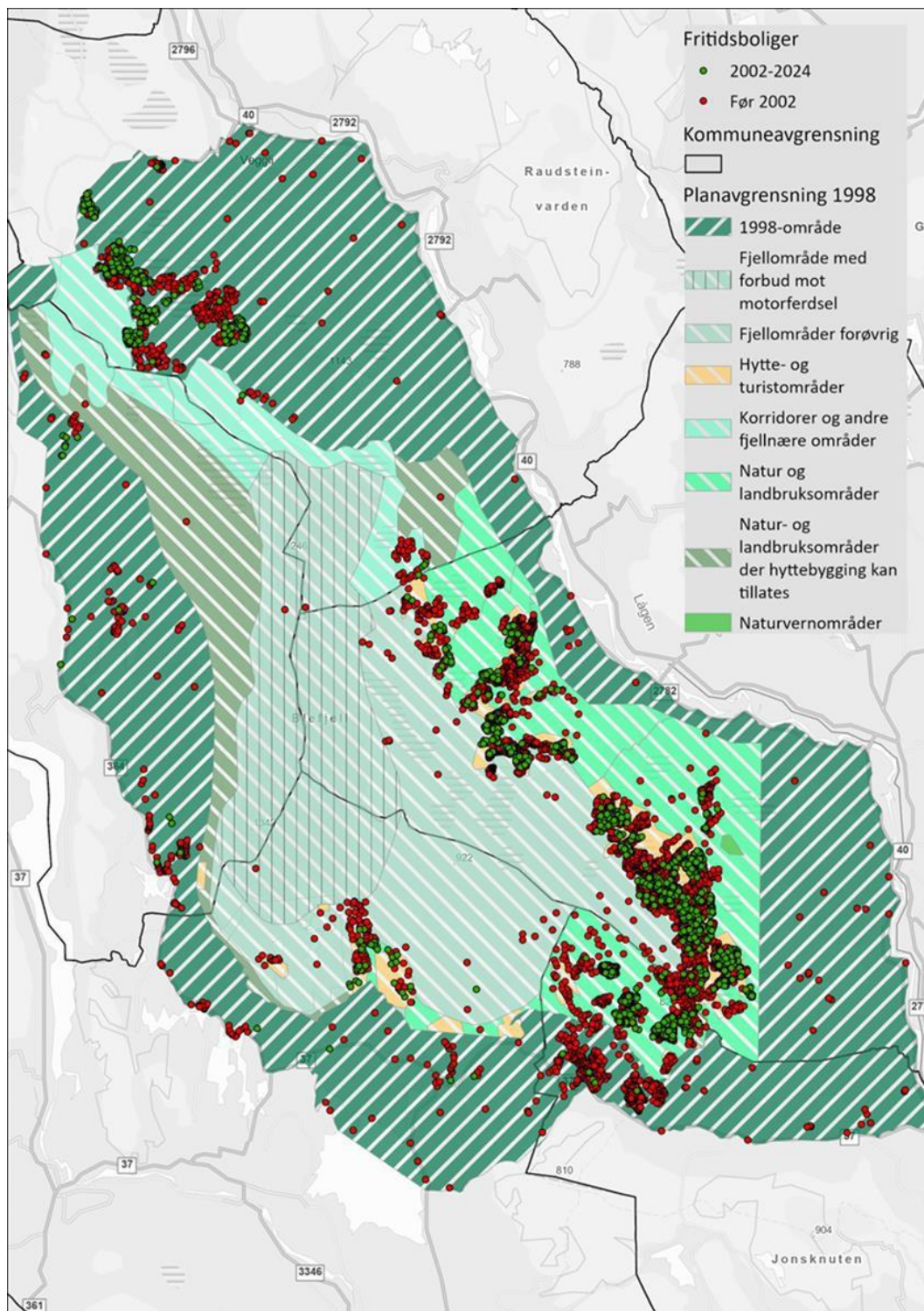


4.2 Fritidsboliger bygget i perioden 2002-2024



Feilkilde: Sør i Rollag kommune på grensen til Flesberg kommune er det et «gult» område (C-område der fritidsbebyggelse er tillatt) som ikke har ikke kommet på kartet da kartet ble digitalisert. Dette området er en forlengelse av «gult» område i Flesberg kommune. Noen av fritidsboligene i A3-sonen bygget etter 2002 skulle derfor vært regnet inn i C-sonen i tabellen.

4.3 Fritidsboliger bygget før 2002 og i perioden 2002-2024



5. FRITIDSBEBYGGELSE I TALL OG KARTFESTET – KOMMUNEVIS I AREALSONER

5.1 Antall fritidsboliger pr. kommune

Tabellen under viser antall fritidsboliger fordelt på kommune pr. 2002 og for perioden 2002-2024 innenfor den vedtatte planavgrensningen og for området utenfor vedtatt planavgrensning, men som inngikk i «undersøkelsesområdet» i kunnskapsgrunnlaget for planprosessen (1998-området)

Kommune	Før 2002	IG Etter 2002	RA Etter 2002	Total kommune
Notodden	194	29	10	233
Tinn	130	15	0	145
Rollag	494	291	0	785
Flesberg	2312	834	1	3147
Kongsberg	748	182	0	930
Totalt	3878	1351	11	5240

5.2 Antall fritidsboliger i de ulike arealsonene/hensynssonene

Tabellen under viser antall fritidsboliger pr. 2002 og for perioden 2002-2024 fordelt på arealsoner/hensynsoner + innenfor 1998-området. Retningslinjene for de ulike arealsonene fremgår av plandokumentet som det er lenket til i *kap. 1.1 Fylkesdelplan for Blefjellområdet*.

Hensynssone Blefjellplan	Før 2002	IG 2002	RA 2002	Totalsum
A1 - Fjellområde med forbud mot motorferdsel	5			5
A2 - Fjellområder forøvrig	191	14	2	207
A3 - Korridorer og andre fjellnære områder	38	32		70
B1 - Natur og landbruksområder	202	83	3	288
B2 - Natur- og landbruksområder der hyttebygging kan tillates	9			9
C - Hytte- og turistområder	2421	940	6	3367
«Undersøkelsesområdet» 1998	1012	282		1294
Totalsum	3878	1351	11	5240

5.3 Antall fritidsboliger innenfor de ulike arealsonene/hensynssonene i hver kommune

Tabellen under viser antall fritidsboliger fordelt på arealsoner/-kategori innenfor hver kommune før 2002 og i perioden 2002-2024.

Feilkilde: Sør i Rollag kommune på grensen til Flesberg kommune er det et «gult» område (C-område der fritidsbebyggelse er tillatt) som ikke har kommet på kartet da kartet ble digitalisert. Dette området er en forlengelse av «gult» område i Flesberg kommune. Noen av fritidsboligene i A3-sonen bygget etter 2002 skulle derfor vært regnet inn i C-sonen i tabellen.

kommunenavn	Hensynssone	Før 2002	IG 2002	RA 2002	Totalsum
FLESBERG	A2 Fjellområder forøvrig	137	10	1	148
	B1 Natur og landbruksområder	125	36		161
	C Hytte- og turistområder	2026	788		2814
	«Undersøkelsesområdet» 1998	24			24
FLESBERG Totalt		2312	834	1	3147
KONGSBERG	B1 Natur og landbruksområder	59	43		102
	C Hytte- og turistområder	339	134		473
	«Undersøkelsesområdet» 1998	350	5		355
KONGSBERG Totalt		748	182		930
NOTODDEN	A1 Fjellområde med forbud mot motorferdsel	3			3
	A2 Fjellområder forøvrig	54	4	1	59
	B1 Natur og landbruksområder	18	4	3	25
	C Hytte- og turistområder	55	17	6	78
	«Undersøkelsesområdet» 1998	64	4		68
NOTODDEN Totalt		194	29	10	233
ROLLAG	A1 Fjellområde med forbud mot motorferdsel	1			1
	A3 Korridorer og andre fjellnære områder	38	32		70
	B2 Natur- og landbruksområder der hyttebygging kan tillates	4			4
	C Hytte- og turistområder	1	1		2
	«Undersøkelsesområdet» 1998	450	258		708
ROLLAG Totalt		494	291		785
TINN	A1 Fjellområde med forbud mot motorferdsel	1			1
	B2 Natur- og landbruksområder der hyttebygging kan tillates	5			5
	«Undersøkelsesområdet» 1998	124	15		139
TINN Totalt		130	15		145
Totalsum		3878	1351	11	5240

6. RESULTATER

- 1) Prosjektet viser at da planen ble godkjent av Miljøverndepartementet i 2002 var det totalt 2 866 hytter innenfor det vedtatte planområdet og 1 012 fritidsboliger området kalt 1998-området, altså det området i tillegg inngikk i undersøkelsesområdet for kunnskapsgrunnlaget. I perioden 2002 – 2024 er det bygget 1 069 hytter innenfor det vedtatte planområdet og 282 det tilgrensende arealet som inngikk i undersøkelsesområdet for kunnskapsgrunnlaget (1998-området).
- 2) Av fritidsboligene som er bygget i perioden 2002-2024 ligger de aller fleste i arealsonen/-kategorien C -Hytte- og turistområder (946).
- 3) Det er stor variasjon i fordelingen av fritidsboliger mellom kommunene både i antall fritidsboliger før 2002 og antallet som er kommet til i perioden 2002-2024.
- 4) Tabellene viser at det er bygget fritidsboliger i arealkategori A2, A3 og B1 som er arealsoner der det ikke er tillatt med utbygging. Forklaringen på dette er at fylkesdelplanenes grenser mellom arealsonene er grovmasket og retningsgivende. I forbindelse med rullinger av kommuneplanens arealdel tilpasses disse grensene landskapet og kan derfor avvike noe fra fylkesdelplanen. Kartene viser at flere av fritidsboligene dette gjelder ligger tett inntil grensene til arealsonen der det er tillatt med utbygging.

Tilbakemeldingene fra kommunene er at de kjenner seg igjen i materialet. Det ble pekt på at feilkoding i matrikkelen kan forekomme slik at tallene på detaljnivå kan inneholde feil, men at dette ikke forekommer i så stor grad at det påvirker hovedbildet av utviklingen.

7. AVSLUTNING

Dette vært et interessant og nyttig prosjekt å arbeide med. Resultatet er interessant, men gir ikke et fullstendig bilde av arealutviklingen i Blefjellområdet. Prosjektet viser 1) antall og lokalisering av fritidsboliger før fylkesdelplanen ble vedtatt og 2) antall og lokalisering av fritidsboliger etter at fylkesdelplanen ble godkjent av Miljøverndepartementet i 2002. Tallene viser at i det alt vesentlige er bygging av fritidsboliger skjedd i tråd med Fylkesdelplanen. Dette forstår vi som at kommunene i det alt vesentlige har innarbeidet fylkesdelplanen i Kommuneplanens arealdel og fulgt opp Fylkesdelplanen på dette området.

Prosjektet kan ikke brukes til å trekke konklusjoner om virkningen for villrein av fritidsboligbygging. Menneskelig ferdsel er en forstyrrende faktor for villreinen. Dette prosjektet har ikke som formål å gjøre en analyse av virkninger av ferdsel for villreinen.

Kontaktpersoner

Anne-Gro Ahnstrøm, prosjektleder

Telemark fylkeskommune

Tlf.: 917 38 863

e-post: annegro.ahnstrom@telemarkfylke.no

Ny kontaktperson for Telemark fylkeskommune er Ulla Bech Bråten,

Telf.: 902 53 687

e-post: ulla.bech.braten@telemarkfylke.no

Lise-Berith Lian, prosjektmedarbeider

Buskerud fylkeskommune

Tlf.: 996 34 732

e-post: liseberitl@bfk.no



Telemark
FYLKESKOMMUNE

telemarkfylke.no

Postadresse:

Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:

Torggata 18
3717 Skien

Tlf. 35 91 70 00

post@telemarkfylke.no

